Doctors against corruption
Docteurs contre la corruption
DOKTORI PROTIV KORUPCIJE

www.healthcareanticorruption.org

SAOPŠTENJE

EVROPSKA KOMISIJA UPOZORAVA NA KORUPTIVNOST KONFLIKTA INTERESA U ZDRAVSTVU REPUBLIKE SRBIJE

Izveštaj Evropske komisije (EK) za 2026.god u Poglavlju 28 objektivno opisuje stanje u srpskom zdravstvu. (OVDE) Neostvareni a zacrtani ciljevi u sektorskim politikama ističu brojne izazove u zdravstvo koji građanima uskraćuju pravo na dostupnu, pravednu i delotvornu uslugu. Na sistemskom nivou, izveštaj EK preporučuje održivost fonda za javno zdravstvo (RFZO) i neophodnost borbe protiv korupcije kroz izmenu Zakona o zdravstvenoj zaštiti. Kauzalnost ovih preporuka je očigledna: što je korupcija izraženija veće je rasipanje javnih sredstava i stabilnost RFZO ugroženija.
Preporuke za izmene Zakona o zdravstvenoj zaštiti, zakona koji uređuje celu oblast, se odnose na članove koji legalizuju konflikt interesa (čl 60) i tkz. „bakšiš“ član koji dozvoljava lekaru da primi poklon od jednog pacijenta u ukupnoj vrednosti prosečne mesečne plate! (čl 234). Ove preporuke EK potpuno opravdavaju konstatacije iz pisma naše samofinansirajuće NVO Doktori protiv korupcije upućenog g. Andreasu fon Bekeratu, ambasadoru Evropske delegacije u Srbiji. (OVDE)
Izveštaj EK o stanju u zdravstvenom sistemu pokreće suštinska pitanja o validnosti modela ove bitne službe za svakog građanina Srbije. Ukupna potrošnja za zdravstvo je 10% BDP, odnosno 10 milijardi evra ali su ishodi razočaravajući: stopa mortaliteta od najčešćih oboljenja, kardiovaskularnih i malignih je izuzetno visoka (OVDE) Maternalni mortalitet u Srbiji, ključni indikator kvaliteta zdravstvene zaštite u jednoj zemlji, je najviši u regionu i među najvišim u Evropi! (OVDE)
Treba napomenuti da je koncept srpskog zdravstva definisan 2003.god. strateškim dokumentom „Bolje zdravlje za sve u trećem milenijumu“ (OVDE) i potom konkretizovan sistemskim zakonima sa koruptivnim odredbama 2005.god. Anahronost strategije je bila očigledna već tih godina sobzirom da je duh sterilnog birokratskog monopola iz vremena nekadašnje jednopartijske države dominirao dokumentom. Time je srpsko zdravstvo, derivat Semaškovog modela iz perioda SSSR-a (Savez Socijalističkih Sovjetskih Republika), postalo flagrantan opozit konceptu „slobodan izbor lekara“ i „novac prati pacijenta“ na kome počivaju savremeni zdravstveni sistemi u pluralističkim demokratskim društvima. Često navođen primer retrogradne dinamike sistema je inherentna neefikasnost kolektivističke organizacije primarne zdravstvene zaštite; neefikasnost doma zdravlja uzrokuje neracionalni masovni transfer pacijenata ka skupoj bolničkoj usluzi odnosno privatnom sektoru.
Poglavlje 28 ukazuju na uzroke poražavajućeg stanja u kome se nalazi zdravstvo R.Srbije. Direktno lociranje koruptivnih normi je od najveće važnosti pošto dosadašnje iskustvo pokazuje da koruptivni interesi uspešno blokiraju pokušaje reformi. (OVDE) Preostaje nadanje da će podsticaji iz Evropske komisije probuditi i osnažiti nejake reformske snage u srpskom zdravstvu.

Dr Draško Karađinović
koordinator
NVO Doktori protiv korupcije

9.novembar 2026.